

MEMO

Aan Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe
Van Sjoerd de Jong, namens concerncontrollers
Datum 20 mei 2025

Onderwerp Uitkomst boekenonderzoek BON

Inleiding

In het plan van aanpak bij de implementatie aanpassingen governance BON is een actie opgenomen die voorziet in het uitvoeren van een due dilligence. Deze actie heeft als doel een beter zicht te krijgen op de onderneming BON om daarmee eventuele risico's en aandachtspunten te formuleren voor het besluit over aan te gane verbinding tussen de veiligheidsregio's en Stichting BON.

In lijn met de aanleiding en voorbereiding voor de besluitvorming over de formele verbinding tussen de organisaties is deze due dilligence geschetst als een collegiaal onderzoek, en niet als een onderzoek van een onvrijwillige overname. Feitelijk kan bovendien ook niet worden gesproken van een due dilligence; zowel op diepgang als onafhankelijkheid is naar aard van het doel concessie gedaan.

Inzet was om de uitkomsten te kunnen betrekken bij de definitieve besluitvorming door de uitkomsten bij voorstel voor het definitieve besluit te kunnen voegen, en daarmee eventuele nog bestaande voorbehouden weg te nemen.

Opzet en uitvoering

Het collegiale onderzoek is opgezet en uitgevoerd door de drie concerncontrollers. Daarvoor is een werkplan opgesteld waarmee informatie kan worden verzameld, in aanvulling op de bestaande rapportages en jaarverslaggeving van BON Holding.

De informatie is verzameld aan de hand van interviews en opvragen van documentatie. Hiervoor is contact gelegd met vertegenwoordigers van BON Holding en de accountant die de samenstelverklaring afgeeft bij de jaarverslaggeving. De interviews zijn in een open en goede sfeer verlopen waarbij informatie is verzameld die ook daadwerkelijk als aanvulling op bestaande bronnen kan worden beschouwd.

Uitkomsten

De Concerncontrollers van de drie veiligheidsregio's maken uit de informatie op dat er geen omstandigheden bestaan die een definitief besluit over het aangaan van de verbinding zou moeten verhinderen. Verkregen informatie schetst een beeld van de onderneming die ook al bestond op basis van de openbare bronnen en kan in die zin dus ook worden gezien als een bevestiging van het al bestaande beeld van de onderneming.

Ten aanzien van risico's zijn er geen waarnemingen gedaan die een ander licht werpen op het al bestaande risicoprofiel van de onderneming.

Extra aandachtspunten

Hoewel met de uitkomsten van het onderzoek invulling is gegeven aan het actiepoint uit het plan van aanpak, willen de concerncontrollers van de gelegenheid gebruik maken om een drietal punten via deze memo onder de aandacht te brengen.

#1 Bodemkwaliteit grond in eigendom.

BON is eigenaar van percelen grond in Zuidbroek en in Wijster. Op beide locaties is bodemverontreiniging bekend of wordt dit vermoed, met name door de aanwezigheid van PFAS houdende materialen. Op beide locaties wordt het huidige gebruik hierdoor niet belemmerd, maar onvoldoende duidelijk is welke verplichtingen hier in de toekomst door zouden kunnen ontstaan. Enerzijds heeft dit te maken met nog lopend bodemonderzoek, anderzijds is de kennis over risico's van PFAS in ontwikkeling en zou er dus op termijn een andere tolerantie kunnen ontstaan ten aanzien van de aanwezigheid van PFAS.

Aangeraden wordt het onderwerp bodemkwaliteit als aandachtspunt mee te geven aan de bestuurders van de Stichting BON.

#2 Scheiding van belangen

In de BON komen de belangen van de drie Veiligheidsregio's als afnemers van diensten van BON en als verantwoordelijke voor de continuïteit van de onderneming samen. Geconstateerd kan worden dat in de huidige situatie de belangen van de Veiligheidsregio's als afnemer een grotere rol spelen dan de continuïteit van de onderneming. Dit komt tot uiting in relatief gunstige leveringsvoorwaarden ten koste van bijvoorbeeld noodzakelijk geachte reserveringen en investeringsmogelijkheden in de activa van de onderneming. Of anders gezegd, er is voorrang gegeven aan korte termijn belangen ten koste van lange termijn belangen.

De aanpassingen in de governance van de BON is er op gericht de balans tussen de verschillende belangen te herzien. Het is van groot belang dat het bestuur van de Stichting BON de verschillende belangen van de veiligheidsregio's nader verkend, hier een passende invulling aan geeft en hierover actief informatie verstrekt aan de deelnemende veiligheidsregio's.

#3 Quasi-inbesteden

De drie veiligheidsregio's nemen in de nieuwe situatie diensten af van BON op grond van de bepalingen die horen bij quasi inbesteden; het verstrekken van een opdracht aan een van de veiligheidsregio afgescheiden rechtspersoon waarbij aan een aantal voorwaarden wordt voldaan om een aanbestedingsprocedure uit te mogen sluiten. Van de voorwaarden is er één bekend

Veiligheidsregio
Drenthe

onder de naam merendeelcriterium en vereist dat 80% van de werkzaamheden van BON worden vervuld voor de drie veiligheidsregio's.

Zowel in de huidige als de nieuwe situatie is het merendeelcriterium een (ernstige) belemmering voor de bedrijfsvoering van BON, omdat met name met andere partijen financieel gunstige contract kunnen worden gesloten die in belangrijke mate bijdragen aan de continuïteit van de onderneming. Aanhoudend is het naleven van dit criterium dan ook een zorg, met het risico op onrechtmatige inkopen door de drie veiligheidsregio's tot gevolg.

Het is belangrijk dat BON een bedrijfsmodel ontwikkeld waarbij de continuïteit van de onderneming, noodzakelijke reserve, een duurzame aantrekkelijke dienstverlening en een gezond investeringsklimaat kan worden gecreëerd op grond van het merendeelcriterium.